

A1.30 Choroba i ból

- Uitdrukken van ziekte en pijn
 Geef uw medische klacht aan bij de huisarts.

Lekarz	(Arts)	Ból głowy	(Hoofdpijn)
Chory	(Ziek)	Ból gardła	(Keelpijn)
Chorować	(Ziek zijn)	Ból brzucha	(Buikpijn)
Choroba	(Ziekte)	Zdrowie	(Gezondheid)
Przeziębienie	(Verkouden)	Zdrowy	(Gezond)
Grypa	(Griep)	Wracaj do zdrowia!	(Beterschap!)
Objawy	(Symptomen)	Boli mnie...	(Het doet pijn...)
Katar	(Loopneus)	Mam grypę	(Ik heb griep)
Kaszel	(Hoest)	Mam gorączkę	(Ik heb koorts)
Kaszeleć	(Hoesten)	Dzwonić	(Bellen)
Gorączka	(Koorts)	Pomagać	(Helpen)

1. Dialog: Mężczyzna źle się czuje i idzie do lekarza, żeby sprawdzić, co mu dolega.

- Pacjent:** Dzień dobry, Pani doktor. Od wczoraj bardzo źle się czuję. *(Goedendag, dokter. Sinds gisteren voel ik me erg slecht.)*
- Lekarka:** Dzień dobry. Co dokładnie Panu dolega? *(Goedendag. Wat mankeert u precies?)*
- Pacjent:** Mam katar, boli mnie głowa i czuję się osłabiony. *(Ik loop snotterig, heb hoofdpijn en voel me verzwakt.)*
- Lekarka:** Rozumiem. Czy ma Pan też gorączkę albo dreszcze? *(Ik begrijp het. Heeft u ook koorts of last van rillingen?)*
- Pacjent:** Nie, tylko stan podgorączkowy. *(Nee, alleen een licht verhoogde temperatuur.)*
- Lekarka:** To wygląda na zwykłe przeziębienie, a nie na grypę. *(Dat lijkt op een gewone verkoudheid, niet op griep.)*
- Pacjent:** Czyli to nic poważnego? Jaka jest różnica? *(Dus het is niets ernstigs? Wat is het verschil?)*
- Lekarka:** Grypa zwykle zaczyna się nagle. Jest wysoka gorączka i bolą mięśnie. *(Griep begint meestal plotseling. Er is hoge koorts en spierpijn.)*
- Pacjent:** Rozumiem, całe szczęście. Mam dużo pracy w tym tygodniu. *(Ik snap het, gelukkig. Ik heb deze week veel werk.)*
- Lekarka:** W miarę możliwości proszę odpoczywać, pić dużo płynów i dobrze się wysypiać. *(Probeer zoveel mogelijk te rusten, veel te drinken en goed uit te slapen.)*

1. Jakie objawy ma pacjent?

- a. Ma wysoką gorączkę i bolą go mięśnie. b. Ma katar, ból głowy i jest osłabiony.
 c. Ma kaszel i ból brzucha. d. Boli go gardło i bardzo kaszle.

2. Co lekarka mówi o grypie?

- a. Grypa zaczyna się nagle i jest wysoka gorączka. b. Przy grypie nie ma gorączki, tylko stan podgorączkowy.
 c. Grypa jest łżejsza niż przeziębienie. d. Grypa to zawsze tylko katar i ból głowy.

1-b 2-a

2. Grammatica: Zelfstandige naamwoorden in de genitief: kogo? czego?

De genitief beantwoordt de vragen: kogo? czego? We gebruiken hem om te zeggen dat er iets ontbreekt, dat iets over iemand/iets gaat, of in sommige uitdrukkingen met werkwoorden.

1. Mannelijke zelfstandige naamwoorden krijgen meestal de uitgangen -a (meestal namen van personen en dieren, maar ook sommige andere zelfstandige naamwoorden) of -u (bij namen van dingen, materialen, verschijnselen en abstracte begrippen).
2. Vrouwelijk krijgt meestal -y (na de meeste medeklinkers) of -i (na k en g).
3. Onzijdig krijgt de uitgang -a.

	Mianownik: kto? co? (Nominatief: wie? wat?)	Dopełniacz: kogo? czego? (Genitief: van wie? waarvan?)
rodzaj żeński (vrouwelijk)	głowa (hoofd)	Mam ból głowy (Ik heb hoofdpijn)
rodzaj męski (mannelijk)	brzuch (buik)	Mam ból brzucha (Ik heb buikpijn)
rodzaj nijaki (onzijdig)	gardło (keel)	Mam ból gardła (Ik heb keelpijn)

1. Mam ból _____ i kaszel.
a. głowę b. głowy c. głowa d. głowie
2. Mam ból _____, ale nie mam gorączki.
a. brzuchu b. brzuchy c. brzuch d. brzucha
3. Od rana mam ból _____ i katar.
a. gardła b. gardło c. gardłu d. gardle
4. Dziś nie ma _____, proszę zadzwonić jutro.
a. lekarzem b. lekarzowi c. lekarza d. lekarz

1. głowy 2. brzucha 3. gardła 4. lekarza

3.Oefeningen

1. Koppel elk begin aan het juiste einde.

a. Dzień dobry, mam gorączkę i	1. przeziębienie.
b. Muszę dziś zadzwonić	2. mam katar.
c. Boli mnie gardło i	3. do lekarza rodzinnego.
d. Jestem chory, to chyba	4. kaszlę od wczoraj.

1-d: Goedemorgen, ik heb koorts en ik hoest sinds gisteren. **2-c:** Ik moet vandaag naar de huisarts bellen. **3-b:** Mijn keel doet pijn en ik heb een verstopte neus. **4-a:** Ik ben ziek, het is waarschijnlijk een verkoudheid.

2. Huisartsenpraktijk: wanneer bellen en wat zeggen (Audio beschikbaar in de app)

Vul de lege plekken in: zadzwonić, kaszlesz, chorujesz, chory, lekarzowi, gorączkę, objawy, kaszel

Przychodnia „Zdrowie” – informacja dla pacjentów. Jeśli jesteś _____ i masz _____ : katar, _____ , ból głowy lub ból gardła, możesz _____ i umówić wizytę. Gdy masz _____ , zostań w domu i zadzwoń do przychodni. Lekarz może też poprosić o krótką informację: od kiedy _____ i co dokładnie boli.

Na wizycie powiedz prosto: „Boli mnie głowa”, „Mam ból brzucha” albo „Mam gorączkę”. To pomaga _____ ocenić, czy to przeziębienie czy grypa. Jeśli _____ , powiedz, czy kaszel jest suchy. Pij dużo wody i odpoczywaj. Jeśli czujesz się bardzo słabo, dzwoń od razu. Wracaj do zdrowia!

Huisartsenpraktijk „Gezondheid” – informatie voor patiënten. Als je ziek bent en klachten hebt: loopneus, hoest, hoofdpijn of keelpijn, kun je bellen en een afspraak maken. Als je koorts hebt, blijf thuis en bel de praktijk. De arts kan ook om korte informatie vragen: sinds wanneer je ziek bent en wat precies pijn doet.

Bij het consult zeg je eenvoudig: „Ik heb hoofdpijn”, „Ik heb buikpijn” of „Ik heb koorts”. Dat helpt de arts te bepalen of het een verkoudheid of griep is. Als je hoest, vertel of de hoest droog is. Drink veel water en rust uit. Als je je erg zwak voelt, bel dan meteen. Beterschap!

3. Luister naar de audiofragmenten en kies de juiste oplossing.

1. Dlaczego kobieta dzwoni do przychodni?
(Waarom belt de vrouw naar de huisartsenpraktijk?)

a. Chce odwołać badanie, bo wyjeżdża.	b. Chce kupić lekarstwa w aptece.
c. Chce umówić wizytę, bo źle się czuje.	
2. Co Marek mówi o pracy?
(Wat zegt Marek over het werk?)

a. Dziś przychodzi normalnie, ale jest zmęczony.	b. Dziś pracuje krócej, bo ma spotkanie.
c. Dziś zostaje w domu, bo jest chory.	

4. Kies de juiste oplossing

1. Dzień dobry, _____ od trzech dni i mam gorączkę. *(Goedendag, ik ben al drie dagen ziek en ik heb koorts.)*
 a. chorujesz b. choruje c. chorują d. choruję
2. Pani doktor, _____ w nocy i mam katar. *(Mevrouw dokter, ik hoest 's nachts en ik heb een loopneus.)*
 a. kaszle b. kaszlisz c. kaszlę d. kaszlimy
3. Mój kolega z biura _____ i dziś nie przyszedł do pracy. *(Mijn collega van kantoor is ziek en is vandaag niet op het werk gekomen.)*
 a. chorujecie b. chorujemy c. choruje d. choruję
1. choruję 2. kaszlę 3. choruje

5. Rollenspel: Voltooi de dialogen

a. Wizyta u lekarza rodzinnego

- Lekarz:** *Dzień dobry, co Panu dolega?*
(Goedendag, wat is er aan de hand?)
- Pacjent:** 1. _____
- Lekarz:** *Ma Pan też katar albo ból gardła?*
(Heeft u ook een loopneus of keelpijn?)
- Pacjent:** 2. _____

b. Telefon do szefa — jestem chory

- Pracownik:** 3. _____
- Szef:** *Co się dzieje? Jakie ma Pan objawy?*
(Wat is er aan de hand? Welke klachten heeft u?)
- Pracownik:** 4. _____
- Szef:** *Dobrze, proszę odpocząć. Wracaj do zdrowia!*
(Goed, rust maar uit alstublieft. Beterschap!)

Voorbeeldantwoorden:

1. Jestem chory. Mam gorączkę i kaszel. 2. Tak, boli mnie gardło i mam katar. Chyba to grypa. 3. Dzień dobry, dzwonię, bo jestem chory. 4. Mam przeziębienie: kaszlę i boli mnie głowa.

6. Oefen in tweetallen of met je docent.

1. Jesteś w przychodni. Lekarz pyta: „Co panu/pani jest?” Odpowiedz krótko i powiedz, jakie masz objawy. (Użyj: przeziębienie, katar, kaszel)

2. Jesteś u lekarza. Lekarz pyta, gdzie boli. Powiedz, co boli i jak bardzo. (Użyj: boli mnie..., ból głowy, ból gardła)

7. WhatsApp

Cześć! Tu Marta z biura.

O **10:30** mamy krótkie spotkanie z zespołem. Czy będziesz dziś w pracy? Wczoraj mówiłeś/mówiłaś, że źle się czujesz.

Jeśli jesteś **chory/chora**, daj znać, co Ci jest (np. **gorączka, kaszel, katar**) i czy chcesz **zadzwoić** na 5 minut.

Schrijf een passende reactie: *Dziś nie przyjdę do pracy, bo jestem chory/chora. / Mam gorączkę i kaszel / Mam katar i ból głowy. / Mogę zadzwonić o ... / Nie mogę dziś mówić, ale jutro mogę.*

Belangrijke werkwoorden

ja
ty
on/ona/ono
my
wy
oni/one

Chorować (ziek zijn)

Czas teraźniejszy
choruję
chorujesz
choruje
chorujemy
chorujecie
chorują

Kaszeć (hoesten)

Czas teraźniejszy
kaszlę
kaszlesz
kaszle
kaszlemy
kaszlecie
kaszlą